

## **Latvijas ekonomikas prioritāte – kapitāla un investīciju piesaiste valsts attīstībai**

2025.gada 8. maijā, Saeimā notikušajās ekonomikas debatēs ekonomikas ministrs Viktors Valainis prezentēja redzējumu par Latvijas ekonomikas transformāciju, izvirzot ambiciozu mērķi – valsti padarīt par konkurētspējīgu un noturīgu spēlētāju globālajā tirgū. Latvijas izaugsmes pamatu veidos pieci stratēģiski virzieni, sākot no aizsardzības industrijas un zaļās enerģētikas līdz kapitāla tirgus attīstībai, reģionālajai izaugsmei un modernas pārvaldības ieviešanai.

Ministrs klātesošos Saeimas ekonomikas debatēs iepazīstināja ar informatīvo ziņojumu “Par Latvijas ekonomisko attīstību”.

“Latvijas ekonomikas transformācija balstās piecos stratēģiskos virzienos – no aizsardzības industrijas un zaļās enerģētikas līdz kapitāla tirgus attīstībai, reģionālajai izaugsmei un modernas pārvaldības ieviešanai. Mūsu mērķis ir radīt vidi, kurā iespējams ieguldīt vairāk nekā 3,7 miljardus eiro, veicināt eksportspējīgu ražošanu un padarīt Latviju par mājvietu uzņēmumiem, kas spēj piesaistīt talantus no Latvijas un ārvalstīm. Tāpēc mums jāattīsta arī īres mājokļu tirgus, jānodrošina kvalitatīva infrastruktūra un jāsamazina birokrātiskais slogs. Ir jārunā arī par neērtiem, mazāk populāriem jautājumiem – tikai tā mēs varam veidot noturīgu izaugsmi. Un tas ir iespējams, ja patiesi ieklausāmies uzņēmējos, viņu organizācijās, stratēģiskajos partneros un ārvalstu investoros,” uzsver ekonomikas ministrs Viktors Valainis.

Valainis norādīja, ka pēdējo mēnešu satricinājumi, tostarp ASV tarifi un samazinātas ekonomikas izaugsmes prognozes, rada izaicinājumus, tomēr Latvijas mērķis – dubultot ekonomiku – paliek nemainīgs. Tāpat viņš uzsvēra, ka ir jāveic vēl vairāk darbību, lai veicinātu eksporta apjomu pieaugumu, īpaši atbalstot uzņēmumus, kas līdz šim nav eksportējuši, bet ir bijuši vairāk orientēti uz vietējo tirgu.

Latvijas ekonomikas attīstības vīzija balstās uz pieciem stratēģiskiem virzieniem, kas nākamajos gados kalpos par valsts izaugsmes pamatu.

- Pirmkārt, tiks attīstīta aizsardzības industrija, veidojot militārās ražošanas jaudas un piesaistot vismaz 200 miljonus eiro investīciju. Tiks izveidots īpašs investīciju fonds un atbalsta programma vietējiem uzņēmumiem.
- Otrais virziens – zaļā enerģētika, tostarp ieguldījumi ūdeņraža tehnoloģijās un vēja parkos. Kā arī virzība uz stabilas elektroenerģijas eksportētāja valsts statusu, nodrošinot Latvijas ražotājiem un eksportētājiem zemāko elektrības cenu reģionā.
- Treškārt, tiks attīstīts kapitāla tirgus un paplašinātas kreditēšanas iespējas. Līdz 2029. gadam plānots dubultot ārvalstu investīcijas uzņēmumu pašu kapitālā un piesaistīt papildu 1,5 miljardus eiro tautsaimniecībai.
- Ceturtkārt, tiks stiprināta reģionālā izaugsme un galvaspilsētas potenciāls, lai visā Latvijā veidotu labi apmaksātas darba vietas un kvalitatīvu infrastruktūru.
- Visbeidzot, publiskās pārvaldes reforma – mērķis ir samazināt birokrātiju par 25% un modernizēt pakalpojumus, atvieglojot uzņēmējiem projektu īstenošanu.

Šogad un nākamgad izaugsmi virzīs labvēlīgāka ārējā vide, ES investīcijas un uzsāktās reformas, taču ilgtermiņa attīstība būs atkarīga no reformu īstenošanas tempā un ārējiem faktoriem.

Ministrs arī norādīja uz Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) reorganizāciju un ārvalstu vizītēm, kas nesušas rezultātus, piemēram, Vācija ir pirmajā vietā no investīciju piesaistes viedokļa. Tāpat īpašu uzmanību Valainis pievērta cilvēkkapitāla jautājumiem, jo darba tirgū nepieciešami ne tikai kvalificēti talanti, bet arī atbalsts darba devēju organizācijām.

Lai sasniegtu izvirzītos mērķus, Valainis atzīmēja nepieciešamību pēc efektīvām reformām, piemēram, ostu pārvaldības reformas. Tāpat svarīgs solis būs būvniecības likuma un vides novērtējuma likuma pieņemšana Saeimā.

Jau iepriekš tika ziņots, ka kopumā gada laikā plānoti investīciju apjomi pārsniedz 3,7 miljardus eiro, tostarp 1 miljards eiro ir LIAA piesaistītie investīciju projekti, vēl 800 miljoni eiro paredzēti uzņēmumu attīstībai un 200 miljoni – mājokļu pieejamībai un ēku siltināšanai. Šie rādītāji atspoguļo ne tikai ambīciju, bet arī konkrētus instrumentus tās sasniegšanai.